

Kallelse

Produktionsstyrelsen kallas till sammanträde

Tid: Torsdag den 20 februari 2014 kl. 18.00

Plats: Konferensrum **Viren**, Alceahuset, Åkersberga

Övrig information:

Vid förhinder, vänligen kontakta Magdalena Eiger, magdalena.eiger@osteraker.se
eller 08-540 810 80

På uppdrag av ordförande Kenneth Netterström (M)

Magdalena Eiger

Administrativ samordnare

Dagordning

- § 2:1 Val av justerare samt tid och plats för justering
- § 2:2 Fastställande av dagordning
- § 2:3 Budget 2014
- § 2:4 Information om verksamhetsberättelsen
- § 2:5 Yttrande till Justitieombudsmannen angående anmälan mot hemtjänsten
- § 2:6 Svar på Revisionsrapport om elevs rätt till särskilt stöd
- § 2:7 Angående efterlevnad av policy för rökfri arbetstid i Österåkers kommun
- § 2:8 Redovisning av Lex Sarah
- § 2:9 Rapport från verksamhetsbesök
- § 2:10 Information från produktionsförvaltningen
- § 2:11 Inkomna skrivelser till Produktionsstyrelsen
- § 2:12 Delegationsbeslut
- § 2:13 Övriga frågor

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2014-01-23

Dnr PS 2013/0004

Till Produktionsstyrelsen

Budget 2014

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsen beslutar godkänna drifts- och investeringsbudgeten för perioden januari-december 2014.

Bakgrund

Produktionens uppdrag är att driva verksamhet i kommunal regi inom förskola, utbildning, måltidsenhet, kultur, fritid, vård och omsorg. Verksamheten drivs till största delen i konkurrens med andra utförare och ersättningen (pengen) är prestationsbaserad. Viss verksamhet är anslagsfinansierad.

2014 års budget har en omsättning på 962 036 tkr och ett netto på 0 tkr

Bilagor

1. Drift- och investeringsbudget per verksamhet.

Anders Lindblad
Produktionschef

Erik Lanner
Controller

Christer Hansson
Controller

Tjänsteutlåtande

Bilaga I.

PRODUKTIONSFÖRVALTNINGEN per verksamhet.	Budget 2013	Prognos 2013	Budget 2014		
			Intäkter	Kostnader	Netto
Förskolor	573	-649	147 916	-148 079	-163
Utbildning exkl. särskolan	2 462	193	430 104	-430 649	-546
VoO	2 194	21	263 906	-263 906	0
Sport och Friluft	47	-1 396	25 867	-25 867	0
Måltid	0	-54	36 809	-36 809	0
Särskolan	-4 555	-4 200	14 299	-17 983	-3 684
Staben inkl. resultatutjämningsfond	-723	3 385	43 135	-38 743	4 392
Resultat	0	-2 700	962 036	-962 035	0

Investeringsredovisning	Budget 2013	Prognos 2013	Budget 2014
Förskolor	300	135	585
Utbildning exkl. särskolan	719	685	875
VoO	792	831	910
Sport och Friluft	460	94	130
Måltidsenheten	0	0	0
Särskolan	0	0	0
Staben	119	0	500
Biblioteket	110	n/a	n/a
SUMMA	2 500	1 745	3 000

Produktionsförvaltningen

Datum 2014-01-23

Dnr PS 2013/0004

Till Produktionsstyrelsen

Budget 2014

Följande är kommentarer med anledning av Budget 2014 och mycket preliminära bokslutssiffror. När det gäller mer detaljerade budgetsiffror för enheterna återkommer vi till detta i samband med verksamhetsplanen. Likaså en grundligare analys av utfallet för 2013 i samband med att det samlade bokslutet presenteras. Båda dessa ärenden planerar vi att senast ta upp på styrelsens sammanträde i mars.

Budget 2014 är resultatet av ett omfattande och förtjänstfullt arbete som de senaste månaderna genomförts av chefer och controllers. Vi kan sammanfattningsvis konstatera att resultatet följer angivna direktiv och anvisningar.

Det är således budgeterat med ett nollresultat för de konkurrensutsatta verksamheterna inom respektive verksamhetsområde. Däremot har det inte varit möjligt att nollbudgetera de direktbeställda verksamheterna som sammantaget budgeteras med ett underskott på -4,2 miljoner. Tack vare den buffert som finns inbyggd i den procentsats som belastar respektive enhet med ca 4,5% (med små variationer). Och som för övrigt finansierar Produktionsförvaltningens ledning och stab samt behovsstyrd administration.

Preliminära bokslutssiffror

I skrivande stund finns ännu inget bokslut för 2013 färdigt men däremot har vi ett preliminärt siffermaterial. Utfallen de tidigare månaderna under året har visat att vi skulle kunna hamna på ett positivt resultat på ett par miljoner så har vi med tillämpande av försiktighetsprincipen rapporterat att resultat blir som budget dvs ett nollresultat. Tyvärr ser det nu ut som vi får en mindre negativ avvikelse på knappt ca - 3 miljoner. Vi hade i november ett positivt resultat på + 3,5 miljoner och under december månad samt i den så kallade "13-körning" som görs i bokslutet har sedan resultatet försämrats med drygt 6 miljonerna. Detta har inte tidigare inträffat i produktionsförvaltningens historia utan resultatutvecklingen mellan november och december brukar vara stabil. Orsakerna behöver analyseras mer i detalj och likaså behov av åtgärder. Men kortfattat har vi sett följande:

- En del av resultatförsämringen är hänförlig till större inköp under december månad. Eftersom produktionsförvaltningens samlade resultat både består av plus och minus får detta agerande under årets sista månad hos de enheter som har pengar över en negativ effekt för helheten. Bedömningen är att den kostnadsökning av engångseffekt i december är på cirka 1,5 – 2 miljoner kronor.
- Beroende på att vissa kostnader inte periodiseras löpande under året så påverkar de resultatet i slutändan. Exempelvis förändringen av kostnaden för timanställda och licenskostnader mm. Totala kostnaderna för detta är cirka 2,3 miljoner kronor. Resultatet har i bokslutet

också belastats med lönekostnader för uppsagda och avstängda medarbetare totalt ca 1 miljon kronor.

- Det finns sedan ytterligare mindre poster där den enskilt största är minskade intäkter på grund av att hemtjänsten inte kunna debitera i samma utsträckning i december som övriga månader och det handlar om ca 400 tkr.

Det viktiga är nu som sagt att analysera dessa avvikelser djupare för att bedöma om de kommer att få en resultatpåverkande effekt även under 2014. Likaså att med ytterligare skärpa följa och analysera resultaten under årets första månader och fortsätter en negativ utveckling måste åtgärder omedelbart vidtas.

Beträffande de extrasatsade pengarna på läromedel från Fullmäktigemötet den 16 december kan vi konstatera att vår enhet lyckats med att göra dessa inköp så att de kan kontoföras på ett riktigt sätt och att hela anslaget på detta sätt har förbrukats.

Avslutningsvis kan vi återigen konstatera att oavsett avvikelsen är negativ eller om den varit positiv i samma omfattning så är det på totalen marginella skillnader. Det handlar om några promille på omsättningen.

Anders Lindblad
tf Produktionschef

Verksamhetsberättelse års- bokslut 2013

Produktionsstyrelsen

Nämndsversion

Ordförande: Kenneth Netterström

Förvaltningschef: Anders Lindblad

Inledning

År 2013 har när det gäller Produktionsförvaltningens ledning och stab präglats av en hög omsättning av medarbetare. Till nästan alla befattningar har under året genomförts eller pågår rekrytering av nya personer. Att i denna situation såväl verksamheten som ekonomin inom förvaltningen är stabil är inget annat än ett styrkebesked. Ett styrkebesked där alla våra medarbetare och ledare tar ett stort och självständigt ansvar för sin uppgift. Men också ett tecken på att här finns ett starkt engagemang och framåtanda inom själva organisationen. I den hårdnande konkurrenssituationen är detta naturligtvis en stor tillgång och en bra grund att bygga vidare på när den nya produktionsledningen ska formera sig och börja satsa offensivt.

Som framgår av nedanstående urval av viktiga händelser från respektive verksamhetsområde så kan vi inte bara uppvisa en stark och stabil ekonomi. Här pågår också utvecklingsarbete och offensiva satsningar allt för att stärka konkurrenskraften och utveckla kvaliteten.

Viktiga händelser

- En översyn av Korttidsenheten i Alceahuset pågår och flera effektiviserings- och utvecklingsinsatser har initierats för att säkerställa kvaliteten;
- Inom hemtjänsten pågår flera parallella utvecklingsprojekt vars främsta syfte är att få ut mer beviljad tid som utförd tid och därmed ökad kundnöjdhet och bättre ekonomi;
- Förändrings- och förbättringsarbete på Solskiftets äldreboende och inrättande av Trygghetsboende på Solgården;
- Inom Funktionshinder upplever man ökad efterfrågan från nya kunder som ställer krav på nya kompetenser;
- Inom Vård och Omsorg har en egen webbaserad utbildning i social dokumentation för alla verksamheter tagits fram av två av våra egna medarbetare;
- Ombyggnationen av Söraskolan har gått igång enligt de ursprungliga planerna och med kapacitet för 750 elever samtidigt som det pågår ett arbete på alla nivåer med att ta fram åtgärder för att fylla upp den utökade kapaciteten;
- Ett intensivt förändringsarbete av Komvux så att verksamheten bättre svarar mot myndigheters och medborgares önskemål;
- Samtliga skolor fokuserar sitt utvecklingsarbete på matematik och IT:s roll i pedagogik och kommunikation en satsning som vi börjar skönja resultat på då resultaten i Nationella prov förbättras;
- Fjorton förstelärare har i en första omgång av denna satsning tillsatts under året;
- Projektet Globala Österåker har startat och alla skolor deltar;
- Solskolans verksamhet avslutades 30 juni 2013;
- Österåkers gymnasium har många ansökningar vilket gör att de tvingas säga nej till en del elever som vill byta till dem;
- Den extrasatsning på läromedel inom Utbildning och Förskola - som kom i elfte timmen av 2013 och som för Produktionens del innebar 11 extra miljoner – har investerats i framförallt IT-stöd;

- Inom förskolan så innebär ändrade placeringsregler att vi kan erbjuda plats åtta månader innan önskad placeringsstart vilket i sin tur ger en bättre framförhållning för förskolorna vad gäller personalplanering;
- Funktionen med en gemensam kö- och placeringsansvarig har fallit mycket väl ut;
- Under hösten 2013 skolades 300 barn in på våra förskolor och under innevarande vårtermin börjar ytterligare 100 barn;
- En Kick-off för samtliga medarbetare inom förskoleverksamheten genomfördes inför höstterminsstarten i Bergateatern;
- Alla pedagoger har utbildats i pedagogisk dokumentation.
- Utbildningssatsningar på cheferna såsom besök på Kvalitetsmässan, Förskolelyftet och Bättre Arbetsmiljöutbildning;
- Produktionens verksamhet inom Sport och Friluft utmanades under 2013 och både på vår sida och på beställarsidan pågår sedan hösten ett intensivt förberedelsearbete inför en kommande upphandling;
- Måltidsproduktionens konkurrensmöjligheter på den öppna marknaden har begränsats men verksamheten fortsätter att utvecklas positivt;
- Biblioteket bytte 1e juli organisatorisk tillhörighet och tillhör numera Kultur- och utbildningsnämnden;
- Produktionsförvaltningen är åter representerad i kommunens ledningsgrupp;
- En pågående översyn av Kommunens styrmodell och styrningen av Produktionen förväntas tydliggöra de spelregler som gäller;

Ekonomisk sammanfattning

Driftsredovisning 2013 tkr	Årsbudget	Utfall 2013	Avvikelse	Utfall 2012
Avgifter	16 311	5 891	-10 420	6 830
Övriga intäkter	911 609	942 671	31 062	895 982
SUMMA INTÄKTER	927 920	948 562	20 642	902 812
Personalkostnader	-646 536	-650 177	-3 642	-636 123
Lokalkostnader	-108 482	-108 326	157	-105 073
Kapitalkostnader	-2 758	-2 781	-23	-3 140
Köp av verksamhet	-72 027	-78 180	-6 153	-69 358
Övriga verksamhetskostnader	-98 117	-111 810	-13 693	-90 588
SUMMA KOSTNADER	-927 920	-951 274	-23 354	-904 281
RESULTAT	0	-2 712	-2 712	-1 469

Trots att det samlade resultatet uppvisar ett litet underskott på -2,7 miljoner kronor (2-3 promille av omsättningen) så är det givetvis ett bra och godkänt resultat. I en jämförelse med liknande verksamheter i omvärlden - som också är personalintensiva och konkurrensutsatta - så vet vi att många brottas med betydligt större underskott och effektiviseringskrav. Produktionsförvaltningen aktiviteter för en ekonomi i balans har fått effekt. Som alltid i en sådan stor organisation ser det olika ut. Men det är givetvis glädjande att den konkurrensutsatta delen av verksamheten (85% av den totala verksamheten) klarar budgetmålen och till och med ger ett litet överskott.

I de fall vi har identifierat större negativa avvikelser initieras också handlings- och åtgärdsplaner. I synnerhet är det i den direktbeställda eller där det saknas konkurrens som vi har problem med underskott - såsom Särskolan och Korttidsenheten. Där är vi också beroende av en konstruktiv dialog med beställare och kommunledning för att kunna finna lösningar på problematiken.

Mycket glädjande är den kraftfulla resultatförbättring som åstadkommits inom Vård och omsorg! Det är en resultatförbättring och effektivisering det senaste året på i storleksordningen +6 miljoner kronor jämfört med 2012 vilket i sin tur innebär att äldreomsorg och funktionshinder sammantaget redovisar ett nollresultat!

I samband med översynen av styrmodellen och produktionsstyrningen bör följande problematik beaktas:

- Vid en jämförelse med våra konkurrenter - de fria aktörerna - så vet vi att deras krav och förväntningar är att verksamheten bör ge en vinst på minst +5%. Det skulle för vår del innebära att resultatenheterna i genomsnitt skulle behöva "lämna ifrån sig" 10 % av sin omsättning (hälften till overheadkostnader där säkert de större privata koncernerna är jämförliga med Produktionsförvaltningen och har minst samma kostnad och den andra hälften som "vinst"). Ett sådant krav skulle innebära att Produktionsförvaltningen varje år skulle kunna lämna ett överskott på ca 35 miljoner kronor.

- I nuläget - eftersom kravet på Produktionsförvaltningen är noll - behöver endast ca 5% tas in från enheterna för att täcka OH-kostnaderna. Det innebär att vi på varje enhet har cirka 5% extraresurser jämfört med våra kommersiella konkurrenter att använda till exempelvis högre kvalitet. En konkurrensfördel där vi på sikt skulle kunna konkurrera ut dessa aktörer genom att brukarna väljer vår högre kvalitet.
- De ackumulerade underskotten för Produktionsförvaltningen sedan starten 2008 är till och med 2013 i sammanhanget blygsamma 15 miljoner kronor (också det ett par-tre promille av omsättningen). Enligt gällande styrregler ska ett uppkommet underskott betalas tillbaka till kommunmodern inom tre år och i Produktionsstyrelsens Verksamhetsplan för 2013 fanns en förhoppning att 2013 års resultat skulle vara positivt och att man skulle kunna påbörja en återbetalning.
- I Budget 2013 har inte lagts in resultatkrav som skulle frigöra medel för att börja en återbetalning. Mot bakgrund av ovanstående resonemang bör en dialog mellan Produktions- och Kommunstyrelsen med anledning av Bokslutet för 2013 snarast komma till stånd för att besluta hur det ackumulerade underskottet och framtida resultatkrav ska hanteras.
- Den interna ekonomistyrningen av resultatenheterna har i princip inneburit att alla enheter förväntas ge ett nollresultat (inklusive OH-kostnader). Förutsättningarna för de olika enheterna varierar dock och därmed bör resultatkraven differentieras.

Prognossäkerhet

Förhoppningen är att det nya ekonomisystemet ska möjliggöra en bättre periodisering av intäkter och kostnader som i sin tur gör att en god prognossäkerhet kan öka ytterligare. De principer som idag tillämpas är inte anpassade för den affärsmässigt drivna verksamhet som Produktionsförvaltningen förväntas vara. Exempelvis bör löne- och ekonomisystem kunna medge att man periodiserar semesterkostnaderna över året så de avspeglar den verkliga driften.

Produktionsstyrelsen har hela året rapporterat ett nollresultat dvs en uppfyllelse av budgetmålet. Detta trots att siffrorna hela året pekat mot ett litet överskott på några miljoner. Tillämpandet av försiktighetsprincipen har visat sig vara riktig då bokslutsarbetet inneburit en försämring av resultatet bland annat genom att kostnader tagits som borde periodiserats fullt ut under löpande år. Men förklaringen till försämringen under den sista månaden är också en ökad resursförbrukning. Det finns dock inget som tyder på att detta skulle vara av trendkaraktär utan består i huvudsak av inköp

och andra kostnader av engångskaraktär. Det kommer dock att vara en prioriterad uppgift att följa resultatutvecklingen extra noga årets första månader.

Totalt måste ändå prognossäkerheten anses vara mycket god. En avvikelse mellan lämnad prognos - ett nollresultat – och utfallet på -2,7 miljoner innebär i relation till omsättningen en miss på 2-3 promille vilket måste anses vara marginellt. Vi rör oss fortfarande inom ”bull-eye”. Men det är klart att minustecknet förargar oss alla! Träffsäkerheten måste också bedömas mot bakgrund av att förvaltningen under nästan ett halvår var utan den strategiskt viktiga resursen som egna controllers innebär. Controllers som kan arbeta ute på fältet och tidigt fånga upp tecken på förändringar och koppla dessa till ekonomin.

Målen

På grund av att i princip hela produktionsförvaltningens ledning och stab har förändrats under det gångna året och till stora delar är helt ny så har inget systematiskt arbete med mål och aktiviteter bedrivits. Som framgår av uppräkningsen av viktiga händelser så pågår trots detta mycket utvecklingsarbete i den riktning som ska åstadkomma en god måluppfyllelse. Men det har inte varit möjligt att koppla dessa aktiviteter till måluppfyllelse med mera som är önskvärd enligt bokslutsanvisningarna.

I samband med Verksamhetsplanen för 2014 som planeras att rapporteras till Produktionsstyrelsen i mars har den nya Produktionsledningen möjlighet att följa upp och revidera de tidigare fastlagda målen och aktiviteterna.

Investeringsredogörelse

Investeringsredovisning 2013 tkr	Budget	Utfall 2013	Avvikelse	Utfall 2012
Biblioteket		94	-94	53
Inventarier Musikskolan		99	-99	
Investering IT		65	-65	
Investering möbler		647	-647	
Investering arb.miljöåtg		234	-234	
Investering övrigt		367	-367	
Larm		226	-226	
Ofördelad budget	2 500		2 500	2 585
RESULTAT	2 500	1 732	768	2 638

Inte mycket att kommentera. Som vanligt har inte hela investeringsramen använts. Totalt i relation till den årliga omsättningen på knappa miljarden är det en mycket, mycket låg investeringsaktivitet. Den oro man kan ha inför detta är om det är för lite investeringar?

Verksamhetsuppföljning

Driftsredovisning per verksamhet 2013 tkr	Budget	Utfall 2013	Avvikelse	Utfall 2012
Nämnd och stab	-723	3 386	4 109	6 589
Gymnasium	500	861	361	583
Vuxenutbildning	0	1 267	1 267	0
Förskolor	573	-649	-1 222	516
Kultur och Fritid	47	-1 396	-1 443	866
Grundskolor	-2 592	-6 135	-3 543	-3 227
Äldreomsorg	-1 093	-2 263	-1 170	-7 909
Omsorg och funktionshindrade	3 287	2 271	-1 016	1 609
Måltid	0	-54	-54	-495
RESULTAT	0	-2 712	-2 712	-1 469

VERKSAMHETSOMRÅDE VÅRD OCH OMSORG

Årets viktiga händelser

- Ny verksamhetschef sen mars 2013
- Ny och tf produktionschef
- Nya controllers och administrativ samordnare sedan augusti/september.
- En resurs på 50% tillsatt för att se över informationen på intranätet och den nya hemsidan.
- Arbetet med att ta fram ett internt mentorsprogram för nya chefer inom kommunens vård och omsorg har påbörjats.

Äldreomsorgen:

- Vi har välkomnat två nya chefer under våren samt tackat av en, som valt att gå i förtidspension, vid årsskiftet.
- Förändrings- och förbättringsarbete pågår. Bland annat har Solskiftets äldreboende tillsatt två undersköterskor med specifikt omvårdnads- och kvalitetsansvar. Solgårdens hemtjänst ser över sin organisation och har under året haft ett nära samarbete med Ljusterö och Solhälla hemtjänst för att hitta "best practise" för kommunens hemtjänst.
- Som ett led i det arbetet beslöts att hemtjänsten skulle organiseras som en (1) enhet med en enhetschef. Den nya organisationen träder i kraft i januari 2014.
- Under året har förberedelserna för Solgårdens omvandling till Trygghetsboende pågått. Invigning blir i januari 2014.
- Korttidsenheten på Alceahuset har sett över sin organisation och har initierat

flera effektiviserings- och utvecklingsinsatser för att säkerställa kvalitén på arbetet med kund. Som ett led i det arbetet har ett antal studiebesök gjorts hos våra grannkommuner för att jämföra villkoren för utförandet och även här hitta "best practise".

- Vi ser stora utmaningar framöver att rekrytera HSL-utbildad och legitimerad personal.

Funktionshinder:

- Två nya enhetschefer, en för personlig assistans och en för barn- och ungdomsverksamheterna.
- Flera medarbetare har deltagit i Carpe och Forum Carpes utbildningsinsatser och föreläsningar.
- Vi upplever ett ökat tryck av kunder, speciellt inom NPF- området. Nya kunder ställer krav på nya kompetenser på flera områden.
- Två samordnare har tillsammans skapat och genomfört en utbildning i social dokumentation för alla verksamheter. Det arbetet resulterade också i en webbaserad utbildning i ämnet. Utbildningen finns tillgänglig för alla på vårt intranät.
- Ny ersättningsmodell inom gruppboende med fast dygnsersättning oavsett nivå samt om platsen är tillsatt eller inte.

Verksamhetsuppföljning

Produktionens mål	Analys	Aktiviteter
Vi ska ha ökat fokus på utveckling och lärande		
Vi ska ha ökat fokus på utveckling och lärande		<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dokumentationsutbildning och LSS-utbildning ✗ Starta utvecklingsprojekt inom prioriterade områden
Vi ska ha ökat fokus på utveckling och lärande		
Vi ska ta tillvara och utveckla kompetensen hos våra medarbetare och ledare		<ul style="list-style-type: none"> ✗ Inventera kompetenser och sammanställa utbud av internutbildning
Vi ska öka våra marknadsandelar		<ul style="list-style-type: none"> 🕒 Genomgång av klagomåls- hantering ✓ Utveckla webbsidor och informationsmaterial ✓ Utveckla ett Ledningssystem för kvalitet

Analys

Uppföljning av utsatta mål och aktiviteter

Under hela året har alla enheter inom vård och omsorg deltagit i en dokumentations-utbildning. Två medarbetare inom vård och omsorg har tagit fram en manual som gått igenom med alla enheter och dessutom kompletterat utbildningsinsatsen med en webbaserad utbildning i ämnet. Den webbaserade utbildningen finns tillgänglig för alla på vårt intranät och kan användas både i introduktion av nyanställda samt som "kom ihåg"-hjälp för alla medarbetare.

Att utveckla webbsidor och ett ledningssystem för kvalitet är två utvecklingsprojekt som vi avslutat under 2013. Vi har en grund lagd för ett fortsatt utvecklingsarbete som kommer att pågå även under 2014. Klagomålshanterings processen är en viktig del av det arbetet och även det fortgår in i 2014. Vad gäller inventeringen av kompetenser och sammanställningen av ett utbud på interna utbildningar så tas ett omtag på det projektet i februari 2014 tillsammans med projekt Carpe. Målet är tydligt överenskomna kompetenskrav inom funktionshinder delen av affärsområdet. Vi hoppas även ro i land en överenskommelse vad gäller yrkestitlar inom samma område.

Övergripande kan vi ana oss till en utveckling som kräver resurser inom äldreomsorgen. Hela vårdkedjan visar på att allt sjukare äldre kommer till oss i våra verksamheter. Det gäller i alla verksamheter inom äldreomsorgen. Det, i kombination med en allt svårare rekryteringssituation speciellt avseende sjuksköterskor, gör att verksamheterna upplever en allt högre belastning.

Arbete pågår på alla enheter med att se över bemanning, schemaläggning och kraven på specialistkompetens. Socialtjänstlagens utformning innebär även en otydlighet i insatsernas utformning som ställer krav på en bra dialog med bistånd, något vi behöver arbeta mera med under 2014.

Inom funktionsnedsättningsområdet fortsätter andelen kunder med NPF-diagnoser att öka och ställer på sikt krav på en omställning i arbetssätt och "pedagogiskt tänk".

Det vore önskvärt att få tillgång till resurser för att införa mera teknik inom vård och omsorg överhuvudtaget. Det finns ett stort intresse för den tekniska utvecklingen i branschen bland medarbetarna.

Ekonomisk uppföljning

TOTALT	Budget	Periodutfall
Intäkter	250 064 tkr	253 770 tkr
Kostnader	-247 870 tkr	-253 762 tkr
Netto	2 194 tkr	8 tkr

Investeringsredovisning

Förbrukat	Budget
818 tkr	897 tkr

Kommentar

Vård och omsorg når 2013 målet ekonomi i balans och levererar i stort sett ett 0 resultat. Flera enhetschefer har lyckats med arbetet att matcha intäkter med kostnader och det finns idag en stark ekonomisk medvetenhet i chefsgruppen. Äldreomsorgen har fortsatt fokus på lönsamhet, speciellt inom hemtjänsten. En ökad förståelse bland medarbetarna för vad intäkterna består av kommer på sikt att bidra till ett än bättre resultat. Inom funktionshinder ser vi att det nya ersättningssystemet på boendesidan gör att en budget i balans inte är möjligt att uppnå per enhet. Resultatet bör ses för boendesidan som helhet. Inom daglig verksamhet bör kundernas avtal ses över och för barn- och ungdomsverksamheterna består utmaningen i att få föräldrarna att även välja vardagsdygn som avlastning. Idag är den verksamheten starkt helginriktad vilket innebär att det i veckorna finns idel tomma platser till förfogande.

Utfall investeringar i linje med budget. De stora investeringskostnaderna avser byte av nyckelskåp för hanteringen av nycklar kopplade till utförandet av Trygghetslarm.

Framtid

Framtid

2014 blir en ordentlig utmaning för vård och omsorg. Låg prisökning, ökad konkurrens och ökade krav på genomförandet av insatserna från våra kunder gör att vi ser framför oss ett år då vi får ta fram det bästa i oss. Allt för att vara ett konkurrenskraftigt alternativ och det självklara valet för kommunens invånare i behov av våra tjänster.

VERKSAMHETSOMRÅDE UTBILDNING

Viktiga händelser

- Projektering, planering och start av ombyggnad av Söraskolan pågår.
- Vi har haft en inhyrd rektor för komvux med uppdraget att förändra så att verksamheten svarar mot medborgarnas önskemål.
- Vi har tillsatt 14 förstelärare fördelade på 12 skolor.
- Samtliga skolor fokuserar sitt utvecklingsarbete på matematik och IT:s roll i pedagogik och kommunikation.
- En stor satsning på lärarlöner har genomförts.
- Omsättning på chefer och medarbetare inom produktionen och personalenheten har haft stor påverkan på utbildningsområdet. Det har skapat oro och vi har tappat utvecklingsfart på framförallt ett övergripande plan. VV utbildning slutade i juni och en tf chef internrekryterades.
- Solskolans verksamhet avslutades 130630
- Projektet Globala Österåker som omfattar samtliga skolor har startat.
- Vi har förbättrat resultaten i matematik utifrån Nationella proven.
- Avslutningsvis fick utbildning tillsammans med förskolan 11 miljoner till läromedel och läroutrustning den 16/12, dessa medel skulle förbrukas innan årsskiftet.

Verksamhetsuppföljning

Produktionens mål

Vi ska ha ökat fokus på utveckling och lärande

Analys

Aktiviteter

▶ Vi ska med hjälp av speciallärarnätverket förankra den elevhälsoplan och diagnosplan som arbetats fram.

▶ Varje skola ska ha en planering med en röd tråd och val av arbetssätt för matematiken. Ex genomgångar, laborationer, färdighetsträning.

▶ Vi ska ha workshop/utbildning på varje enhet utifrån det nya arbetsverktyget lärplattform/administrativt som vi beslutar om.

✓ Vi ska med hjälp av lärledarna fortsätta uppföljningen och arbetet med nya läroplaner, på resp skola.

✓ Produktionens skolor ska

Vi ska ha ökat fokus på utveckling och lärande
Vi ska ha ökat fokus på utveckling och lärande
Vi ska ta tillvara och utveckla kompetensen hos våra medarbetare och ledare

ta fram en handlingsplan för hur vi arbetar med matematik.

- ✓ Vi ska på samtliga skolor använda oss av ett varierat arbetssätt ex Kängurumatte.
- ✓ Vi ska ha en gemensam dag med fokus på matematik, PI-dagen, den 14 mars
- ✗ Rektorsgruppen ska följa upp och analysera resultat av NP, diagnoser och betyg.

- ▶ Skapa ett arbetande nätverk för speciallärare inom elevhälsan
- ▶ Skapa matematiknätverk med representanter från varje skola.
- ✓ Fortsatt samarbete med Torbjörn Hortlund - bedömning för lärande
- ✓ Vi ska använda matematikutvecklarna i utvecklingsarbetet.
- ✗ Vi ska besluta och upphandla verktyg för betyg, bedömning etc
- ✓ Upprätta en IKT-plan
- ▶ Samtliga lärare kompetensutvecklas i "the big five", och strategier i undervisningen.
- ▶ Kompetensutveckla fritidspersonal och elevassistenter i neropsykiatriska funktionshinder
- ✗ Lesson Studies-studiedag
- ▶ Skicka pedagoger till Matematikbieten
- ▶ Förse alla matematiklärare

Vi ska öka våra marknadsandelar

med tidskriften "Nämnanen"

▶ Berätta om vårt goda elevhälsoarbete genom en föreläsning till föräldrar.

✘ Marknadsföra goda matematikresultat på hemsidan

✘ Marknadsföra IKT-satsningen i Produktionen

▶ Marknadsföra vårt utvecklingsarbete runt förmågorna i nya lärplanen

▶ Marknadsföra PI-dagen på resp skola

▶ Marknadsföra matematiksatsningen

Mål/Analys

Projektering och planering för ombyggnad av Söraskolan pågår.

Vi har haft en inhyrd rektor för komvux med uppdraget att förändra så att verksamheten svarar mot medborgarnas önskemål. Det har delvis uppnåtts och nu är en ny rektor rekryterad.

Vi hade för många verksamhetsområdesmål och aktiviteter som inte omsatts eller följts upp. Orsaken är dels att det var för många och dels att omsättning på chefer och medarbetare inom produktionen och personalenheten har haft stor påverkan på utbildningsområdet. Det har skapat oro och vi har tappat utvecklingsfart på framförallt ett övergripande plan.

Flera av dem är också över tid, i nuläget är vi på väg mot målen men inte framme. Vi hade ett stort antal aktiviteter, alla dessa har inte genomförts vilken beror dels på att de var många men också på att enhetscheferna haft fokus på andra delar i uppdraget.

Vi behöver se över våra verksamhetsområdesmål, revidera och göra nya prioriteringar.

Solskolans verksamhet avslutades 130630

Volymer

Skolor/Gymnasium	Utfall 2013	Utfall 2012
Förskoleklass	479	496
Grundskola	3 497	3 482
Gymnasium	406	377
Komvux	666	532
Fritidsgårdar, antal besökare	69 157	77 256
Musikskolan	1 045	1 070

Ekonomi

TOTALT	Budget	Periodutfall
Intäkter	427 646 tkr	444 344 tkr
Kostnader	-429 738 tkr	-448 351 tkr
Netto	-2 092 tkr	-4 007 tkr

Investeringsredovisning

Förbrukat	Budget
685 tkr	719 tkr

Verksamhetsområdet utbildning avviker ca 2 000 tkr emot budget vilket kan härledas till dåligt förankrade resultatkrav på enheterna i organisationen. Utbildning exkl. särskolan gör ett något positivt resultat på 193 tkr medan särskolan gör ett underskott på 4 200 tkr vilket är bättre än budget. Vi har också grundskolor som på grund av omställningsproblematik och akuta händelser redovisar ett underskott. Komvux och gymnasiet gör ett positivt resultat. Investeringarna ligger i linje med budget. Sammanfattningsvis kan vi konstatera att de konkurrensutsatta verksamheterna går +/- noll medan de direktbeställda verksamheterna redovisar enligt budget.

Framtid

Vi fortsätter satsningen på matematik och hur vi kan omdefiniera lärandet. Samtliga skolor ska ha påbörjat matematiklyftet under året.

Vi kommer att göra en säkerhets och riskanalys för användandet av molntjänster.

Vi ska börja använda system som underlättar administration och uppföljning t.ex. inom frånvaro-betyg-analys. Lärarbehörighet samt ett säkert system för elevdokument av känslig art.

Rekrytering av ordinarie VC-utbildning.

VERKSAMHETSOMRÅDE FÖRSKOLA

Årets viktiga händelser

- Alla pedagoger har gått utbildning i pedagogisk dokumentation
- Fem förskolechefer har avslutat utbildning inom Förskolelyftet "Att leda och organisera det systematiska kvalitetsarbetet"
- Kick Off med samtliga medarbetare inom förskolan i Berga Teatern. Mats Trondman föreläser "Hur det är att vara barn idag, hur nya relationsmönster vuxit fram och hur det ställer helt nya krav på vuxna"
- Förskolecheferna besöker Kvalitetsmässan i Göteborg i november
- Planeringsdag för kökspersonal. "Säker mat i förskolan"
- Ca 300 barn skolades in under hösten och placering har gjort på ytterligare ca 100 barn som börjar förskolan under våren.
- Ny förskolechef på Tuna förskola
- Beslut om extramedel för att kunna utrusta förskolorna med digital teknik.
- BAM-utbildning (bättre arbetsmiljö) för samtliga förskolechefer tillsammans med skyddsombud.
- Central medarbetarundersökning genomförs.

Verksamhetsuppföljning

Produktionens mål	Analys	Aktiviteter
Vi ska ha ökat fokus på utveckling och lärande		
Vi ska ta tillvara och utveckla kompetensen hos våra medarbetare och ledare		
Vi ska öka våra marknadsandelar		

Analys

Gemensamma aktiviteter så som förskolans dag och ljusfestivalen bidrar till profilering av kommunala förskolor. Tyvärr så blev ljusfestivalen i år inte samma lyckosamma arrangemang som 2012 eftersom det regnade kraftigt på kvällen.

Tillsättningen av en gemensam kö- och placeringsansvarig fortsätter att falla väl ut. Förskolecheferna har en större överblick över hur kön ser ut till samtliga kommunala förskolor i området och en gemensam planering kan göras. Nya placeringsregler möjliggör en mer långsiktig planering för förskolecheferna. Föräldrar får en bättre service genom att endast ha en kontakt och kö- och placeringsansvarig hjälper även till att ändra köalternativ och informerar regelbundet om kommunens kö- och riktlinjer på öppna förskolan.

Flertalet förskolor har en föräldraaktiv inskolning. Föräldraaktiv inskolning innebär att föräldern är med på alla ordinarie aktiviteter som barnet har under en dag. Detta har starkt bidragit till att nya föräldrar upplever att de får en god inblick i förskolans verksamhet.

Samtliga förskolor har föräldramöte och föräldraråd och den reviderade läroplanen Lpfö 98 är i fokus även där. Vi behöver aktivt fortsätta arbetet med att informera om förskolans uppdrag och förskolan som ett led i det livslånga lärandet och att det idag är en egen skolform. Föräldraenkäten som genomförts under året visar också att vi behöver tydliggöra för föräldrar hur vi arbetar mot mobbing och kränkande behandling men även hur vi arbetar med till exempel matematik.

Förskolan har under året provat nya vägar för att synliggöra barnets lärprocesser kopplade till läroplanen. Samtliga medarbetare har därför under året genomgått utbildning i pedagogisk dokumentation.

Sjukdagar/medarbetare har minskat marginellt i förhållande till föregående år. Dock fortsätter antalet förslitningsskador att öka och som troligen ett samband med allt större barngrupper och en relativt hög medelålder bland våra medarbetare. Eftersom Österåkers kommun är en arbetspendlarkommun så har barnen i stor utsträckning långa dagar. Detta innebär att arbetsbelastningen är hög under stor del av dagen.

Förskolechef på Smedby förskola tog över ansvaret även för Tuna förskola från januari.

Volymmer

Förskolor	Utfall 2013	Utfall 2012
1-2 år heltid	418	400
3-5 år heltid	854	893
1-2 deltid	44	49
3-5 deltid	99	102
Summa	1 414	1 444

Ekonomisk uppföljning

TOTALT	Budget	Periodutfall
Intäkter	139 522 tkr	142 222 tkr
Kostnader	-138 950 tkr	-142 871 tkr
Netto	572 tkr	-649 tkr

Utfallet för 2013 är sämre än budgeterat. Överenskommelse har gjorts med fyra medarbetare om att avsluta anställningen i Österåkers kommun vilket påverkar resultatet med -800 tkr och föräldrars möjlighet att säga upp förskoleplatsen inför sommaren påverkade resultatet med -650 tkr.

Investeringsredovisning

Förbrukat	Budget
135 tkr	195 tkr

Framtid

Framtid

- Fokusområde under 2014 kommer att vara utbildning i samband med implementering av iPads till våra medarbetare för att underlätta den pedagogiska dokumentationen i det dagliga arbetet.
- Fortsatt arbete runt de utvecklingsområden som vi kartlagt i föräldraenkäten.
- Rekrytering av ny verksamhetschef kommer att påbörjas.

SPORT OCH FRILUFT

Under 2013 mottog kommunen och beställarnämnden utmaningar av hela Sport och Frilufts verksamhet. Det positiva med en sådan utmaning och eventuellt kommande upphandling är att de tvingar fram ett klargörande av otydligheter i ansvarsfördelning och hur beställning och finansiering av olika insatser ska gå till. Men de har också inneburit att vi tvingats prioritera att tillsammans med bland andra Kultur- och utbildningsförvaltningen ta fram ett så bra upphandlingsunderlag som möjligt.

Denna viktiga och riktiga prioritering - och eftersom våra ledningsresurser är begränsade - har inneburit att fokus på ledningen av drift och skötsel inte varit lika starkt som tidigare. Men den viktigaste förklaringen till underskottet på dryga miljonen är att vi tvingats till akuta och oplanerade insatser som beställaren inte kunnat finansiera. Det är således inte så att ”kostymen” är för stor.

MÅLTIDSPRODUKTION

Måltidsproduktionen gör med sina mycket begränsade resurser ett fantastiskt arbete med att erbjuda våra kärnverksamheter goda och näringsriktiga måltider. De uppvisar ständigt en mycket bra anpassnings- och förändringsförmåga när omvärldsförutsättningarna snabbt förändras såsom nu senast när man tvingas stänga ett tillagningskök (Söraskolan).

Under året har också externförsäljningen till föreningar, friskolor med flera förbjudits eller ifrågasatts. Men trots att Måltidsproduktionens konkurrensmöjligheter på den öppna marknaden har begränsats så fortsätter verksamheten att utvecklas positivt;

Således är slutsatsen ett mycket bra jobb och ett gott resultat som chef och medarbetare har åstadkommit!

BIBLIOTEKET

Genom beslut i kommunfullmäktige har biblioteket från den 1 juli 2013 ändrat sin organisatoriska hemvist och tillhör numera Kultur- och utbildningsnämnden.

Personaluppföljning

Det finns en osäkerhet beträffande redovisade personalfakta. Misstanken är att olika metoder har använts för att ta fram statistiken 2012 och 2013 och att dessa siffror därför inte är helt jämförbara. Men som helhet kan ändå konstateras att den stabilitet som avspeglas i ekonomin naturligtvis går igen i personalfakta. Värld särskild uppmärksamhet är att antalet tidsbegränsade anställningar bara ligger runt 10% av totala antalet anställda. Frånvaron är låg och sjukfrånvaron sjunker något.

PERSONALFAKTA

Anställda och årsarbetare

Antalet årsarbetare har minskat med 26 jämfört med föregående år.

Musikskolan (17,0 årsarbetare) och Fritidsgårdarna (23,5 årsarbetare) har from 2013-01-01 ändrat organisatorisk tillhörighet från produktionsområde Kultur o fritid till produktionsområde Utbildning.

Biblioteket (7,8 årsarbetare) har from

2013-07-01 ändrat organisatoriskt tillhörighet från produktionsområde Kultur o Fritid till Kultur- och utbildningsförvaltningen.

Personaldata 2013	År	PS tot	FSK	Utb	KoF	Måltid	VoO
Antal årsarbetare tillsvidare	2 013	1 252	245	574	11	48	367
	2 012	1 272	236	552	54	49	371
Antal årsarbetare tidsbegränsade	2 013	138	19	85	3	1	29
	2 012	135	18	82	10	1	22
Summa årsarbetare totalt	2 013	1 390	264	659	14	49	396
	2 012	1 407	254	634	65	50	393
Antal månadsanställda	2 013	1 571	278	759	15	57	454
	2 012	1 576	266	714	77	58	452

Knappt 85 % (2012 86%) av kommunens anställda arbetar inom Produktionsstyrelsen.

Arbets tid

Av den möjliga arbetstiden (enligt avtal) har arbete utförts motsvarande 83,0 % (2012, 83,2 %).

Resterande del utgörs av:

semester 3,3 % (2012, 3,3%)

- sjukfrånvaro 6,7 % (2012, 6,8%)

- övrig frånvaro (bl a föräldraledighet och studier) 7,0 % (2012, 6,7%)

Av de tillsvidareanställda innehar 67,6 %

(2012, 68,5%) en heltidsanställning. För kommunen totalt är siffran 71,2 % (2012, 71,9%).

HÄLSOBOKSLUT

Frisknärvaro

Av produktionsstyrelsens månadsavlönade har 39,6 % (2012, 35,3%) inte haft någon sjukdag alls under det första halvåret. Motsvarande siffra för kommunen totalt är 40,9 % (2012, 37,7 %).

Sjukfrånvaro

Utfallet under första halvåret 2013 blev

6,7 % vilket är en minskning med 0,1 % jämfört med första halvåret 2012.

Förskola och Kultur o fritid har minskat sin sjukfrånvaro med 0,7 % resp 1,5 %. Utbildning och Vård o omsorg har ökat sin sjukfrånvaro med 0,3 % resp 0,2 %.

I nedanstående tabell visas sjukfrånvaron uppdelat på kön och åldersintervall.

Sjukfrånvaro % av arbetstid	År	PS tot	FSK	Utb	KoF	Måltid	VoO
Totalt	2 013	6,4%	6,8%	5,7%	4,5%	5,9%	7,1%
	2 012	6,5%	7,4%	5,5%	6,5%	7,9%	7,0%

ARBETSSKADOR

Under första halvåret har 43 anmälningar inkommit varav 20 anmälningar avser tillbud.

Framåtblick

Produktionen är en viktig strategisk resurs inom kommunkoncernen. Att som utförare tillhöra kommunkoncernen ger vissa begränsningar men ger också möjligheter. För kommunkoncernen bör det vara angeläget att ha en egenregi som har styrka och förmåga att lösa sina egna problem och därmed kan utgöra en konstruktiv och positiv resurs när man av olika skäl exempelvis behöver göra en jämförelse med externa aktörer. För kommunen som helhet måste det också vara viktigt att för de medborgare som så önskar tillhandahålla ett kommunägt alternativ av hög kvalitet.

Produktionen har under de sex år den funnits i sin nuvarande organisation visat på en mycket god förmåga att anpassa och förändra utifrån nya krav såsom ökande konkurrens. Ekonomin är stark och trots stora personella förändringar i ledningen så initieras och genomförs mycket utvecklingsarbete i verksamheten. Förutsättningarna för att kunna fortsätta denna inriktning måste stärkas.

Förutsägbarhet och långsiktighet är viktiga faktorer som en produktionsledning behöver för att kunna möta de olika utmaningar som dels väntar på en kundvalsstyrd marknad men också i de beställda och anslagsfinansierade delarna av verksamheten. Det skapar också en god grogrund för en fortsatt utveckling av ett gott samarbetsklimat mellan kommunledning, beställare och produktionens olika ledningsnivåer.

Parallellt med detta behövs också en översyn göras av produktionsförvaltningens inre styrning och där ansvar och befogenheter mellan olika ledningsnivåer tydliggörs och där enheterna ges möjlighet till egen profilering och marknadsföring.

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2014-02-10

Dnr PS 2014/0006-023

Till Produktionsstyrelsen

Yttrande till Justitieombudsmannen angående anmälan mot hemtjänsten

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsen beslutar lämna yttrande till Justitieombudsmannen, i enlighet med förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2014-02-10

Bakgrund

Den 6 augusti 2013 har en före detta medarbetare vid hemtjänsten i Österåkers kommun framfört klagomål i en anmälan till Justitieombudsmannen där anmälaren anser att hon blivit tillrättavisad och straffad i form av avskedande med anledning av att hon lämnat uppgifter rörande förhållanden inom äldreomsorgen till en journalist på Expressen.

Förundersökningen rörande brott mot repressalieförbudet lades ner och den fortsatta granskningen ska ske inom ramen för det ursprungliga tillsynsärendet.

Justitieombudsmannen begär ett yttrande i frågan från Produktionsstyrelsen.

Bilagor

Begäran om yttrande från Justitieombudsmannen

Produktionsförvaltningens yttrande till Justitieombudsmannen

Anders Lindblad
Produktionschef

Tove N Eriksson
Verksamhetschef Vård och omsorg

Datum
2014-01-22

Dnr
4945-2013

Sid
1 (2)

ÖSTERÅKERS KOMMUN Vård- och omsorgsnämnden	
2014-01-24	
Dnr	Prnr

Vård- och omsorgsnämnden i Österåkers
kommun
184 86 Åkersberga

ÖSTERÅKERS KOMMUN Kultur- och utbildningsnämnden	
Produktionsstyrelsen 2014-01-24	
Dnr 2014/	Dpl 0006-OR3(1)

Begäran om yttrande

Erica Wallberg har i en anmälan till JO framfört klagomål mot befattningshavare vid socialförvaltningen i Österåkers kommun. Klagomålen avser att befattningshavarna vid ett möte med Erica Wallberg den 6 augusti 2013 tillrättaviserat och straffat henne (gett henne "sparken") i anledning av att hon lämnat uppgifter rörande förhållanden inom äldreomsorgen till en journalist vid Expressen. – Till anmälan har fogats en ljudinspelning från mötet samt vissa andra handlingar.

JO beslutade den 13 september 2013 att inleda förundersökning rörande brott mot repressalieförbudet i 3 kap. 5 § tredje stycket tryckfrihetsförordningen. Under förundersökningen hölls förhör enligt 23 kap. 6 § rättegångsbalken med Erica Wallberg och en tjänsteman vid förvaltningen. Vidare inhämtades vissa handlingar. Den 22 januari 2014 beslutade JO att lägga ner förundersökningen och att den fortsatta granskningen skulle ske inom ramen för det ursprungliga tillsynsärendet.

Vård- och omsorgsnämnden anmodas att mot bakgrund av det ovanstående yttra sig över det som framgår av Erica Wallbergs anmälan och till den fogade handlingar.

Yttrandet ska innehålla en redogörelse för handläggningen och myndighetens bedömning av denna. Berörda befattningshavare bör ges tillfälle att lämna synpunkter.

Till remissvaret ska fogas ett protokollsutdrag från det sammanträde vid vilket nämnden fattade beslut om yttrande till JO.

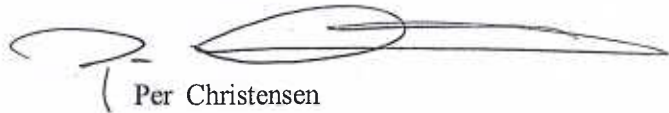
Aktbil. 1-4 och 11-13, bifogas (ljudinspelningen, aktbil. 12, på ett USB-minne).

Senaste datum för svar är den 5 mars 2014.

Remissvaret och eventuella bilagor önskas i två exemplar.

Åsa Widmark
byråchef

Per Christensen
föredragande

Information om personuppgiftsbehandlingen hos JO finns på JO:s webbplats under
<http://www.jo.se/pul>

Produktionsförvaltningen

Datum 2014-02-10

Dnr PS 2014/0006-023

Yttrande till Justitieombudsmannen angående anmälan mot hemtjänsten, Dnr: 4945-2013

Uppdraget

Justitieombudsmannen har kommit med ett föreläggande till Vård- och omsorgsnämnden i Österåkers kommun att inkomma med ett yttrande i ärende dnr 4945-2013 angående en anmälan mot hemtjänsten i kommunen. Begäran är ställd till Vård- och omsorgsnämnden, men efter samråd med JO lämnas svar från Produktionsstyrelsen på grund av hur organisationen är uppbyggd, dvs. anställda inom hemtjänsten och andra enheter inom vård och omsorg ligger under Produktionsstyrelsen.

Bakgrund

Under 2013 var Österåkers kommuns hemtjänst organiserad i två enheter; Solgårdens hemtjänst samt Solhälla och Ljusterö hemtjänst, vardera med en egen enhetschef. Ulla Fredriksson var enhetschef för Solgårdens hemtjänst och Kerstin Niklasson för Solhälla samt Ljusterö.

På Solgårdens hemtjänst fanns dessutom ett antal verksamhetsledare som ansvarade för schemaläggning och planering med kund. Vid tidpunkten för det inträffade var Ulla Fredriksson på semester och Kerstin Niklasson således tillförordnad enhetschef även för Solgårdens hemtjänst. Ann Cervin Uddenfeldt var verksamhetsledare i den hemtjänst grupp som Erica Wallberg kom att arbeta.

Erica anställdes av verksamhetsledaren Ann som sommarvikarie för att under en period på två veckor täcka upp för ordinarie personals semester. I uppdraget ingick sedvanliga, i hemtjänsten förekommande, arbetsuppgifter. Uppdragen utgår från den beställning som respektive kund inom hemtjänsten är beviljad. Under sina dryga två veckors vikariat var Erica inbokad på 13 arbetspass.

Sommarplaneringen inom hemtjänsten ställer stora krav på framförhållning och organisation. Ambitionen är alltid att allting ska vara klart och schemalagt och vakanser tillsatta i god tid innan semesterperioderna börjar. Detta till trots uppstår situationer som kräver förändringar i såväl bemanning som planering. Nya kunder kan tillkomma med kort varsel och sjukdom bland personalen ställer krav på snabb omställningsförmåga. Precis som ledningsrepresentanterna nämner under det inspelade samtalet så var aktuella veckor extra röriga. Av den anledningen ställs höga krav på självgående personal som mycket snabbt kan sätta sig in i vad uppdragen handlar om och hur utförandet sker. Det är också av största vikt att personalen i tjänst känner stort förtroende för varandra och kan samarbeta och samverka kring akut uppkomna situationer. Flera sommarvikarier återkommer och gör ett mycket bra

jobb under pressade förhållanden. Enligt verksamhetsledarens uppfattning kan en sommarvikarie som under dessa förhållanden fokuserar på allt som inte fungerar och är starkt ifrågasättande till personalens arbetssituation lätt skapa en oro i gruppen som inte gynnar våra kunder eller de som är i tjänst. En bidragande orsak till oro vid aktuell tidpunkt var en medarbetare som upplevde sig pressad av Erica att kontakta media. Med anledning av att oron spred sig i den arbetsgrupp som Erica arbetade kallade verksamhetsledaren till ett möte. Syftet med mötet var att tydliggöra för Erica hur de interna rutinerna ser ut när det gäller synpunkter och klagomål.

Kommentarer till det inspelade samtalet mellan Erica Wallberg och Kerstin Niklasson samt Ann Cervin Uddenfeldt

Erica ger uttryck för adekvat kritik och har flera bra synpunkter som vi bör ta i beaktande vid planeringen av inkommande sommar på Solgården. 2013 fanns brister i hur man tog hand om och informerade sommarvikarierna. Mot slutet av samtalet framgår också att alla närvarande har de gemensamma målen; nöjda kunder och medarbetare.

Det framgår i samtalet inledningsvis att samtliga deltagare är känslomässigt berörda och att Kerstin Niklasson i affekt använder sig av mindre lämpliga ordval och formuleringar. Men därefter framgår också att Kerstin under samtalets gång bjuder in till dialog kring de utvecklingsmöjligheter som Erica uppger sig ha och poängterar det viktiga i att allt utvecklingsarbete kommer till nytta för såväl kunder som medarbetare. Den återkommande hänvisningen till den interna policyn för hur synpunkter och klagomål hanteras bör alltså ses mot bakgrund av det. Kerstin ber också Erica skriva ner sina iakttagelser och mejla över dem till henne så hon kan få ge återkoppling på dem.

Under samtalets gång kommer frågan om en eventuell fortsättning upp och det framgår att två arbetspass återstår. Då påpekar Erica själv att två veckors arbete inom hemtjänsten känns lagom och att hon kan få nytt jobb när som helst. Ericas timvikariat avslutas då i samförstånd och i enlighet med gällande praxis får hon betalt de två återstående arbetspassen.

Kommunens hållning och riktlinjer inom vård och omsorg

Under våren 2013 påbörjades ett arbete med att se över våra rutiner och riktlinjer för avvikelser i arbetet. Alla avvikelserutiner och blanketter har setts över och målet är att förenkla dessa så vi på ett enkelt sätt fångar upp utvecklingsförslag, brister i verksamheten och synpunkter och klagomål. Det ska helt enkelt vara lätt att göra rätt.

Inför sommaren 2013 hade vi ett inlägg på intranätet där sommarvikarierna välkomnades till kommunen och affärsområdet vård och omsorg. Där betonades vikten av att alla som under sin sommar ser utvecklingsmöjligheter och har förslag på hur vi kan bli bättre på det vi gör tar kontakt och berättar om sina iakttagelser. För verksamheten är medarbetarnas och i synnerhet vikariernas iakttagelser otroligt viktiga för utvecklingen av verksamheterna. Vi har då tillfälle att få en utomståendes ögonblicksbild av vår vardag och med det ovärderliga information om utvecklingspotential som annars kan gå förlorad. Alla anställda i kommunen når intranätet.

Efter sommaren har flera enhetschefer haft som rutin att skicka ut en enkät till de som arbetat under sommaren och begärt input kring hur det fungerat och vad som kan bli bättre till nästa gång. Det är numera en rutin som gäller för alla enheter inom vård och omsorg. Vem som helst ska känna sig fullständigt trygg med att uttrycka sin åsikt kring utförandet av vårt arbete till sina kollegor, närmsta chef, kommun ledning eller media. Kommunens verksamheter ska kännetecknas av en arbetsmiljö där man som medarbetare välkomnas och förväntas delta i verksamhetens utveckling. En god arbetsmiljö består av ett tydligt uppdrag och en ledning som kan samla sina medarbetare kring gemensamma mål och visioner och hitta vägarna för att nå de samma tillsammans. I det ingår att ha ett öppet och uppriktigt mötesklimat där allehanda frågor och funderingar kan dryftas.

Slutsatser

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att syftet med mötet var att diskutera våra interna rutiner och inte på något sätt att hindra Erica från att kontakta media. Erica och arbetsgivaren kom under samtalets gång överens om att avsluta Ericas timvikariat. Berörda befattningshavare har haft möjlighet att ta del av handlingarna och står bakom detta yttrande. Framtidens hemtjänst är beroende av unga, hungriga medarbetare med stort engagemang i uppdraget. Vi har försökt nå Erica på telefon utan resultat för att fånga upp hennes iakttagelser och även framföra att hon är välkommen tillbaka.

Tove N Eriksson
Verksamhetschef Vård och omsorg

Tjänsteutlåtande

Produktionsförvaltningen

Datum 2014-01-23

Dnr PS 2013/0005

Till Produktionsstyrelsen

Angående efterlevnad av policy för rökfri arbetstid i Österåkers kommun

Beslutsförslag

Produktionsstyrelsen noterar informationen till protokollet

Bakgrund

2011 antog Österåkers kommun ett miljömål och en policy angående rökfri arbetstid. Kultur- och utbildningsnämnden efterfrågar nu hur Produktionsstyrelsen arbetar med miljömålet och policyn om rökfri arbetstid gentemot sina medarbetare för att möjliggöra att den respekteras och efterlevs.

Frågan till Produktionsstyrelsen gäller:

- Eventuella konsekvenser vid brytande av policyn
- Arbetsgivarens information om policyn till sina anställda samt information till allmänhet och andra som vistas i de miljöer som policyn gäller.
- Arbetsgivarens information om möjlighet till stöd och hjälp att sluta röka som arbetstagaren har rätt till om de så önskar.

Produktionsförvaltningens svar

- Enhetscheferna använder sig av kunskap, information och motivation. Det kan handla om t.ex. samtal och eventuellt förtydligande av anställningsavtalet.
- Högstadieskolorna informerar på bland annat temadagar och andra insatser att elever inte ska röka. All personal ansvarar för att säga till vid elevupptäckt och även vårdnadshavare informeras.
- Enhetscheferna informerar både om policyn och om möjligheten till hjälp att sluta röka för personal. Informationen finns med på checklisten för nyanställda.
- Många skolor har idrottshallar som hyrs ut till föreningar efter skoltid, några skolor har en fritidsgård i anslutning. Specifikt riktade insatser till allmänheten kan inte vara produktionsstyrelsens ansvar. I den mån sådan ska genomföras bör det åvila andra instanser i kommunen, exempelvis Kultur- och utbildningsnämnden.
- Produktionsstyrelsen kan gå i god för att medarbetare på förskolor och skolor inte röker under arbetstid.

Anders Lindblad
Produktionschef

Magdalena Eiger
Administrativ samordnare

KUN § 76

Dnr 2013/0066-003

Utdrag: Akt, PS

Efterlevnad av rökpolicy i Österåkers kommun

Ärende

Kultur- och utbildningsnämnden ställer en förfrågan till Produktionsstyrelsen om hur Rökpolicy (ÖFS 2011:11) för rökfri arbetstid i Österåkers kommun efterlevs.

Yrkande

Ordförande yrkar att förfrågan till Produktionsstyrelsen om hur Rökpolicy (ÖFS 2011:11) för rökfri arbetstid i Österåkers kommun efterlevs samt att informationen noteras till protokollet.

Ordförande finner bifall till eget yrkanden

Kultur- och utbildningsnämndens beslut

1. Förfrågan till Produktionsstyrelsen om hur Rökpolicy (ÖFS 2011:11) för rökfri arbetstid i Österåkers kommun efterlevs.
2. Informationen noteras till protokollet.